

# Älgstammen i Västerbotten Sydvästra ÄFO

Vintern 2014/2015



RESULTATBLAD 07  
2015

Svensk Naturförvaltning AB har gjort en beräkning av älgstammens storlek och sammansättning i Västerbottens läns Sydvästra älgförvaltningsområde. Uppgifterna kan fungera som ett stöd i det lokala älgförvaltningsarbetet för planering och utvärdering av avskjutning.

För att effektivt kunna styra utvecklingen av en älgstam krävs tillförlitliga demografiska data, det vill säga uppgifter på älgarnas antal, kön, ålder och hemvist.

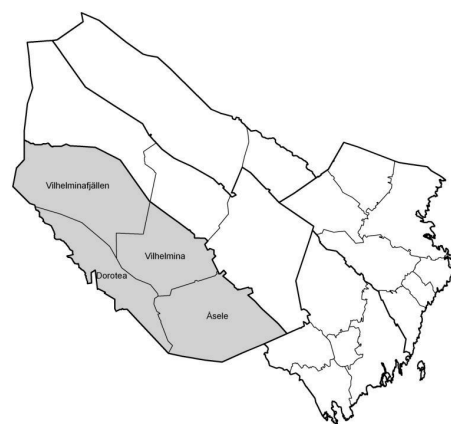
Med statistik från avskjutning och Älgobs kan man göra en beräkning hur stammen sett ut vid jaktstart samt efter jakt för de år man har statistik för. I Västerbotten där älgen vandrar mellan sommar och vinterområden blir beräkningen efter jakt en beskrivning av vintertäthet före vandring. Hur älgarna fördelar sig under hög- och senvintern kan vi inte på detta sätt riktigt uttala oss om. Vi vet dock, genom olika flyginventeringar som genomförts, att tätheten i ett område kan vara både högre och lägre än det som vi anger som täthet efter jakt.

Inventeringar som skattar antal älgar före jakt kan bidra till att göra beräkningarna säkrare. I områden där älgar säsongsvandrar över gränsen innebär det att en skattning av sommarstammen är nödvändig. I vandringsområden har emellertid även skattningar av vinterstammen ett stort värde då det kan vara av betydelse att känna till stammens storlek och utbredning på högvintern inte minst för att identifiera kopplingen mellan skador på tall och älg.

En beräkning av stammen utifrån avskjutningsstatistik och Älgobs förutsätter att det finns data insamlade från en serie av år, att mängden data är av en viss storlek, och att data samlats in på ett korrekt och konsekvent sätt. Viktigt att tänka på är att beräkningarna aldrig blir bättre än kvaliteten på indata. Inkonsekvent insamling av älgobs eller felaktig rapportering av skjutna älgar etc. innebär således en risk för att bilden av hur älgstammen har förändrats över tiden och hur den ser ut idag blir missvisande.

Resultat i denna redovisning kan skilja sig något från vad som går att läsa ut i föregående års rapporter. Detta eftersom analyserna utförts med tillägg av senaste årets Älgobsdata och avskjutningsstatistik. *Tidigare redovisad utveckling har alltså återanalyserats, nu med fler och nya data. Detta är ett exempel på en adaptiv process.*

I rapporten redovisas dels ett resultat för hela älgförvaltningsområdet (ÄFO) och dels ett resultat för respektive jaktvårdsrets (JVK). Resultatet för ÄFO är fristående och kan därför skilja sig något från summan av respektive JVK.

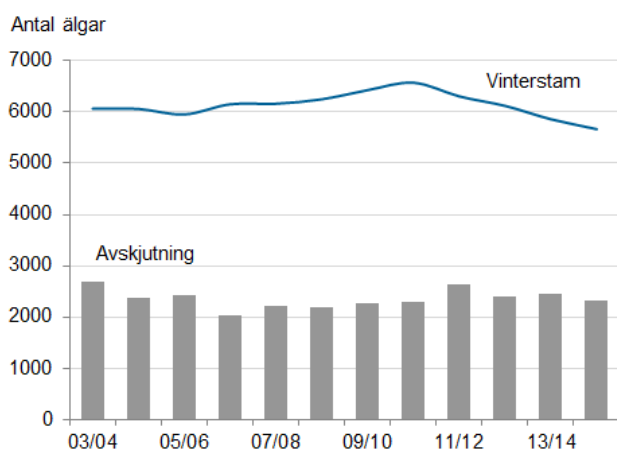


Figur 1. Västerbottens län med avgränsningar för ÄFO (tjock svart linje) och jaktvårdsretsar (tunn svart linje). Jaktvårdsretsar tillhörande Sydvästra älgförvaltningsområdet (ÄFO) indikeras med grå bakgrund.

## SYDVÄSTRA ÄFO

**Tabell 1. Beräknad storlek och sammansättning av älgstammen före jaktstart och efter jakt 2014/2015 samt prognos av storleken inför jakten 2015.**

	Före jakt 2014	Efter jakt 2014/2015	Före jakt 2015
Älgar	7975	5668	7728
Älgar per 1000 ha	5,4	3,8	5,2
Areal (ha)	1 479 086	1 479 086	1 479 086
Tjurar	2194	1412	2077
Kor	3582	2914	3506
Kalvar	2199	1342	2145
Kalv per ko	0,61	0,46	0,61
Könskvot	38%	33%	37%



**Figur 2. Antal älgar i stammen efter jakt (blå linje) och antal skjutna älgar (grå staplar).**

### Älgar

Beräknat antal älgar i området vid jaktstart och efter jakt.

### Älgar per 1000 ha

Beräknad älgtäthet på registrerad jaktmarksareal.

### Tjurar, Kor och Kalvar

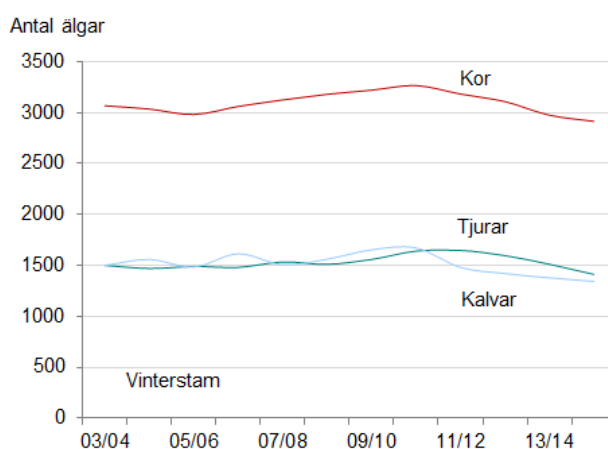
Beräknat antal tjurar, kor respektive kalvar i området vid jaktstart och efter jakt.

### Kalv per ko

Beräknat genomsnittligt antal kalvar per hondjur vid jaktstart och efter jakt.

### Könskvot

Beräknad andel tjur av antal vuxna älgar vid jaktstart och efter jakt.



**Figur 3. Antal älgdjur (grön linje), antal älgkor (röd linje) och antal kalvar (ljusblå linje) i stammen efter jakt.**

### Kommentarer

- Antalet älgar liksom avskjutning har legat på en relativt stabil nivå sedan 2003. Trenden är dock för tillfället nedåtgående efter en ökad avskjutning i kombination med svag reproduktion.

## DOROTEA JVK

**Tabell 2. Beräknad storlek och sammansättning av älgstammen före jaktstart och efter jakt 2014/2015 samt prognos av storleken inför jakten 2015.**

	Före jakt 2014	Efter jakt 2014/2015	Före jakt 2015
Älgar	1212	800	1057
Älgar per 1000 ha	5,0	3,3	4,4
Areal (ha)	241 229	241 229	241 229
Tjurar	350	215	266
Kor	546	418	470
Kalvar	316	167	321
Kalv per ko	0,58	0,40	0,68
Könskvot	39%	34%	36%

### Älgar

Beräknat antal älgar i området vid jaktstart och efter jakt.

### Älgar per 1000 ha

Beräknad älgtäthet på registrerad jaktmarksareal.

### Tjurar, Kor och Kalvar

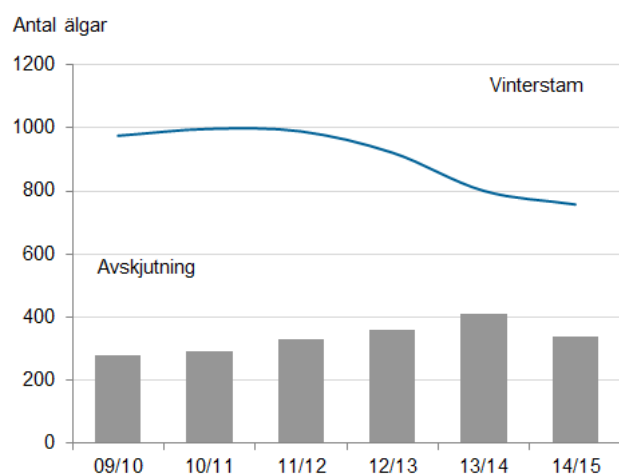
Beräknat antal tjurar, kor respektive kalvar i området vid jaktstart och efter jakt.

### Kalv per ko

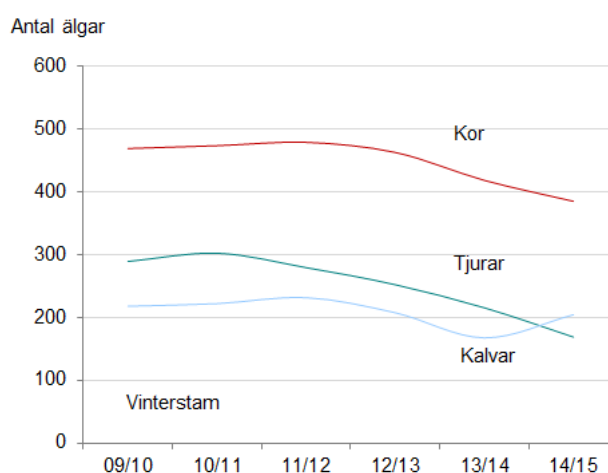
Beräknat genomsnittligt antal kalvar per hondjur vid jaktstart och efter jakt.

### Könskvot

Beräknad andel tjur av antal vuxna älgar vid jaktstart och efter jakt.



**Figur 4. Antal älgar i stammen efter jakt (blå linje) och antal skjutna älgar (grå staplar).**

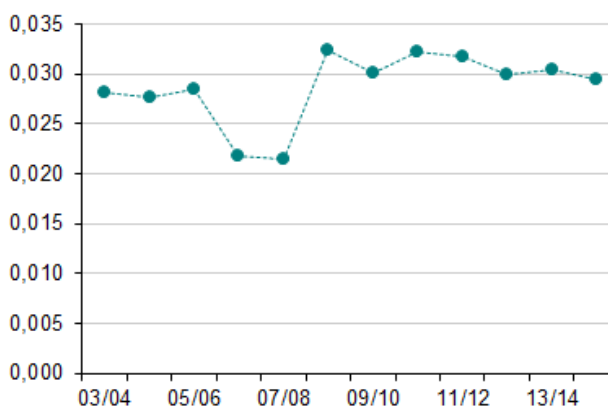


**Figur 5. Antal älgdjurar (grön linje), antal älgkor (röd linje) och antal kalvar (ljusblå linje) i stammen efter jakt.**

### Kommentarer

- Kraftig nivåförändring i obs per mantimme mellan 2007 och 2008 som sannolikt beror på andra orsaker än förändrad älgtäthet (figur 6). Av det skälet omfattar analysen endast de senaste sju åren.
- Minskad avskjutning och ökat värde på kalv per ko skapar en brytning i en nedåtgående trend.

### Obs per mantimme



**Figur 6. Observerat antal älgar per mantimme enligt Älgobs.**

## VILHELMINA NEDAN JVK

**Tabell 3. Beräknad storlek och sammansättning av älgstammen före jaktstart och efter jakt 2014/2015 samt prognos av storleken inför jakten 2015.**

	Före jakt 2014	Efter jakt 2014/2015	Före jakt 2015
Älgar	2184	1545	2090
Älgar per 1000 ha	6,8	4,8	6,5
Areal (ha)	320 450	320 450	320 450
Tjurar	601	398	580
Kor	996	786	955
Kalvar	587	361	555
Kalv per ko	0,59	0,46	0,58
Könskvot	38%	34%	38%

### Älgar

Beräknat antal älgar i området vid jaktstart och efter jakt.

### Älgar per 1000 ha

Beräknad älgtäthet på registrerad jaktmarksareal.

### Tjurar, Kor och Kalvar

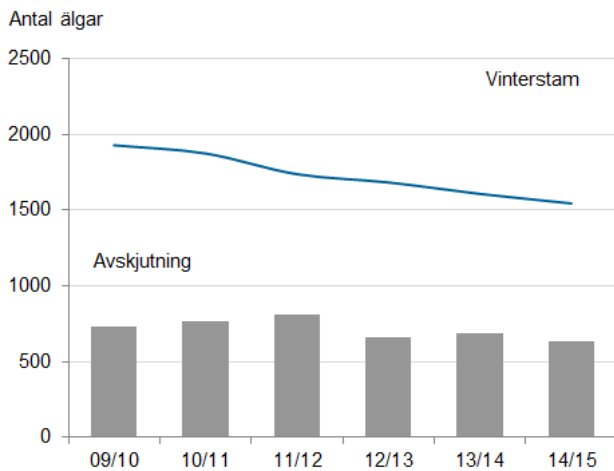
Beräknat antal tjurar, kor respektive kalvar i området vid jaktstart och efter jakt.

### Kalv per ko

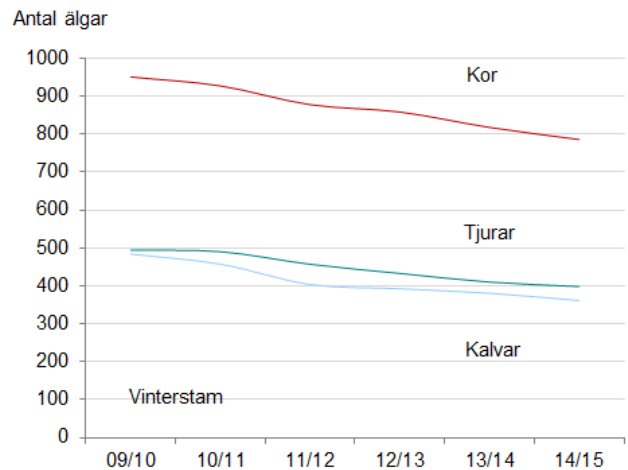
Beräknat genomsnittligt antal kalvar per hondjur vid jaktstart och efter jakt.

### Könskvot

Beräknad andel tjur av antal vuxna älgar vid jaktstart och efter jakt.



**Figur 7. Antal älgar i stammen efter jakt (blå linje) och antal skjutna älgar (grå staplar).**



**Figur 8. Antal älgdjur (grön linje), antal älgkor (röd linje) och antal kalvar (ljusblå linje) i stammen efter jakt.**

### Kommentarer

- Antal älgar har för vart år sedan 2009/2010 minskat. En ko har i genomsnitt fått ungefär lika många kalvar men med ett krympande antal kor i stammen (figur 8) har antalet födda kalvar totalt sett minskat. Och därför har stammen, trots att avskjutningen under senare halvan av perioden minskat, fortsatt nedåt.
- Beräknas antalet älgar för senaste vintern på en längre tidsserie faller antalet älgar snabbare över tiden. Senaste årets obs per mantimme var dock högre än föregående år och har även legat stabilt sista fyra åren. Det hela talar för att en svagare nedgång och analysen baseras därför på sista sju åren.

## VILHELMINA OVAN JVK

Tabell 4. Beräknad storlek och sammansättning av älgstammen före jaktstart och efter jakt 2014/2015 samt prognos av storleken inför jakten 2015.

	Före jakt 2014	Efter jakt 2014/2015	Före jakt 2015
Älgar	1882	1435	1959
Älgar per 1000 ha	3,9	2,9	4,0
Areal (ha)	488 451	488 451	488 451
Tjurar	559	384	566
Kor	814	700	866
Kalvar	509	351	528
Kalv per ko	0,63	0,50	0,61
Könskvot	41%	35%	40%

## Älgar

Beräknat antal älgar i området vid jaktstart och efter jakt.

## Älgar per 1000 ha

Beräknad älgtäthet på registrerad jaktmarksareal.

## Tjurar, Kor och Kalvar

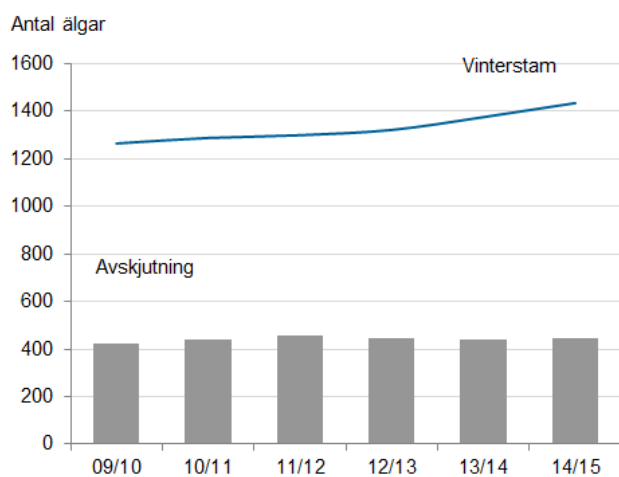
Beräknat antal tjurar, kor respektive kalvar i området vid jaktstart och efter jakt.

## Kalv per ko

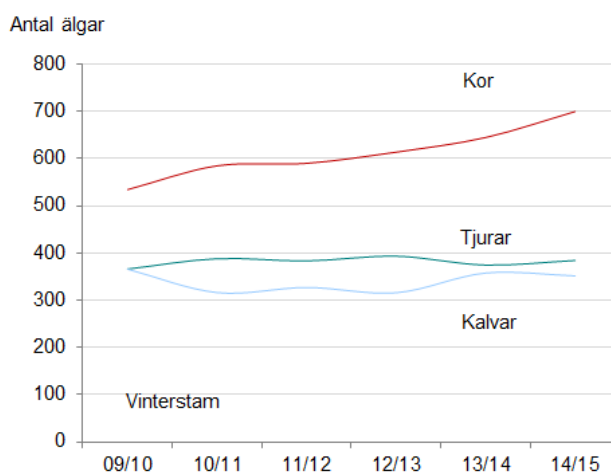
Beräknat genomsnittligt antal kalvar per hondjur vid jaktstart och efter jakt.

## Könskvot

Beräknad andel tjur av antal vuxna älgar vid jaktstart och efter jakt.



Figur 9. Antal älgar i stammen efter jakt (blå linje) och antal skjutna älgar (grå staplar).



Figur 10. Antal älgdjur (grön linje), antal älgkor (röd linje) och antal kalvar (ljusblå linje) i stammen efter jakt.

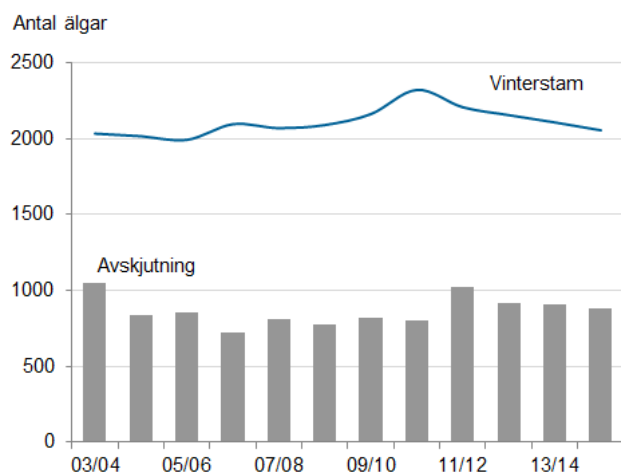
## Kommentarer

- Avskjutning har varit lägre än tillväxt vilket inneburit en svag ökning.
- Beräknat antal älgar sista året påverkas förhållandevis mycket av om man använder en längre eller kortare tidsserie av data i analysen.
- Eftersom antalet mantimmar har varit större de sista fem åren jämfört med tidigare och det faktum att obs per mantimme visar en uppåtgående trend består analysen av en kortare tidsserie.
- Osäkra indata innebär att slutresultatet innefattar större osäkerhet.

## ÅSELE JVK

Tabell 5. Beräknad storlek och sammansättning av älgstammen före jaktstart och efter jakt 2014/2015 samt prognos av storleken inför jakten 2015.

	Före jakt 2014	Efter jakt 2014/2015	Före jakt 2015
Älgar	2940	2056	2880
Älgar per 1000 ha	6,9	4,8	6,7
Areal (ha)	428 950	428 950	428 950
Tjurar	746	468	699
Kor	1358	1113	1353
Kalvar	836	475	828
Kalv per ko	0,62	0,43	0,61
Könskvot	35%	30%	34%



Figur 11. Antal älgar i stammen efter jakt (blå linje) och antal skjutna älgar (grå staplar).

## Älgar

Beräknat antal älgar i området vid jaktstart och efter jakt.

## Älgar per 1000 ha

Beräknad älgtäthet på registrerad jaktmarksareal.

## Tjurar, Kor och Kalvar

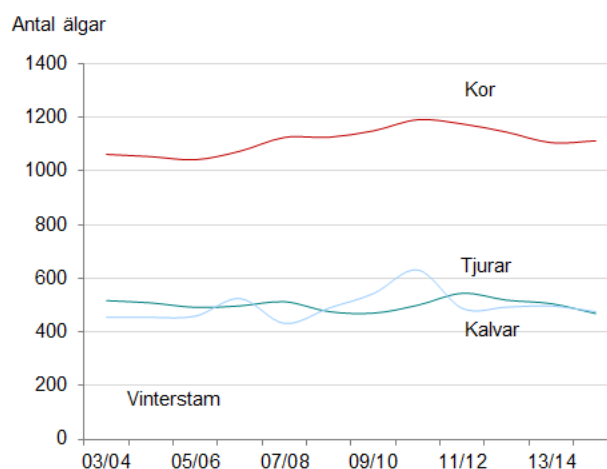
Beräknat antal tjurar, kor respektive kalvar i området vid jaktstart och efter jakt.

## Kalv per ko

Beräknat genomsnittligt antal kalvar per hondjur vid jaktstart och efter jakt.

## Könskvot

Beräknad andel tjur av antal vuxna älgar vid jaktstart och efter jakt.



Figur 12. Antal älgdjur (grön linje), antal älgkor (röd linje) och antal kalvar (ljusblå linje) i stammen efter jakt.

## Kommentarer

- Vinterstammen har sedan 2003 legat tämligen jämnt på drygt ett par tusen älgar med topp år 2010. Korna producerade förhållandes många kalvar detta toppår (0,70 kalv per ko) men då detta följdes av ett år med högre avskjutning sattes det stopp för en uppgång av antal älgar i stammen.